

מג:

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

ה א מ"י פ"ו מהלכות
מנה הלכה י' סמך ששין
מ ט"ס ע"י א"ח כ"י סמך
סמך י'
ו ב מ"י פ"ה מהלכות
אסור מנה הלכה א
סמך א"ח ע"י
ג (מ"י) פ"ד מהלכות
מסורת הל' טו:

תורה אור השלם

1. לא תאכל עלי חמץ
שבעת ימים תאכל עלי
מצות לחם עני כי
בחנון יצאת מארץ
מצרים למען חזר את
יום צאתך מארץ מצרים
כל ימי חייך.

ברכות טו ג
2. כי כל אכל חלב מן
הקדש אשר יקריב
סמך אשה ל"ו וברכה
דקדש תאכלת מעמיה
ויקרא י' כה
3. כל המנחה אשר
תקריב ל"ו לא יקריב
חמץ כי כל שאר וכל
חמץ לא תקטירו מעט
אשה ל"ו ויקרא ב' א
4. מנו וישר ידיו חמץ
יו חמץ שבר לא ישתה
וכל משרת עבדים לא
ישקה ונעבים לזוה
יבשמים לא יאכל.
בסדר ו ג

רבינו חננאל

ואמרינן מאי חזית דרמי
כל דבריה מביית לשים
בכרת ומפסע עירובין
סבתא. אימא לרבות
עירובין בכרת. ואמרינן
מסתברא קאי באוכלין
מרבא אוכלין. כלומר חב
כל אוכל לרבות כל
אדם האוכל ואפילו נשים,
וכתיב כל מחמץ לרבות
כל המתחמץ ואפילו ע"י
תערובת בלאו, אבל לית
ליה אחרת דקרא ברקא
באוכלין למשכב אוכלין
אמרינן נאכלין. ואמרינן
לית דבר היבא דקאי
באוכלין לא מרבא נאכלין.
והתניא כי כל אוכל חלב
מן הבהמה אשר יקריבו
מטע קרב לה. אין לי
אלא חלב תמימים הראוי
ליקרב. חלב בעלי מופין
מנין. חלב חולין מנין. חלב
כל, והא הכא כי כל
אוכל חלב כרוב. דמשמע
אוכלין וקאי באוכלין וקא
מרבא חולין הנאכלין.
ושניין היבא דליכא אוכלין
מרבא נאכלין. אבל היבא
דאית ליה לרבות אוכלין
כגון הנשים לא שבק
אוכלין ומרבא נאכלין.
ורבנן דלית להו לאו
בעירובין. משום דלא
דרשו כל, אם כן נשים
שחייבות בכרת מנה להו.
ושניין כל לא דרשי. כי
כל דרשי, ובכרת כתיב
כי כל אוכל מחמץ
ונכרתה. ואקשינן לר
אליעזר נימא כל לרבות

(א) וכל חמץ (ב) וכל
חמץ (ג) וכל חמץ (ד)
חמץ (ה) וכל חמץ (ו)
חמץ (ז) וכל חמץ (ח)
חמץ (ט) וכל חמץ (י)
חמץ (יא) וכל חמץ (יב)
חמץ (יג) וכל חמץ (יד)
חמץ (טו) וכל חמץ (טז)
חמץ (יז) וכל חמץ (יח)
חמץ (יט) וכל חמץ (כ)
חמץ (כא) וכל חמץ (כב)
חמץ (כג) וכל חמץ (כד)
חמץ (כה) וכל חמץ (כו)
חמץ (כז) וכל חמץ (כח)
חמץ (כט) וכל חמץ (ל)

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה חמץ וס'
נפק דהשוואה: (ב) ד"ה
עירובין וס' דאיתו בעין:

מוסף רש"י

עירובין מניין. שיעור
עס מנה דלא מיעב
(מנחות ו). שדרי
אמרה תורה משרת
לרבות שאלו לא היו
אסורים מירשע, והיה
משלוחם לרבות שאלו
(נדרים דה).

רבינו חננאל

נשים, כי כל לרבות
עירובין בכרת. ורמי
שאר לא תקטירו, אין לי
אלא כולו. מקצתו מנין.
ח"ל כל שאר, מירוש כלום
אפילו מקצתו.
עירובין מנין. ח"ל כי כל
שאר לרבות עירובין. מנין
שמעת ליה דדרוש כל
ר' אליעזר ודרש כי כל
לרבות עירובין. ועלמה
בקשיא. אמר ר' אבהו א"ר
יוחנן א"ר הורא מוצרף
לאיסור, חזן מאסורין גיד.
שהו אילו אמרה תורה
משרת עבדים הייתי למד
שמשרת עבדים בלבד הוא
אסור. למה כתב כל לאסור
עירובין. ויזרי אמר אף
שאר בכל הקטירו היתר
מצטרף לאיסור, ואם יש
מקצת שאר ומצא משלים
לכיות חיוב. במאן פ"י
אליעזר מרבא עירובין
מכל. ומקשינן אפ"ן
הוא כי עירי אליבא דר
אליעזר קאמר, אמאי אמר
שאר וכו' לא, אפילו בוחח
הבבלי לרבי אליעזר היתר
מצטרף לאיסור, וזהו לית
לעזרי למיעניהו לכלמה.

מלש עשה שמונ גרמא. נפקא לן כפ"ק דקדושין (דף כט.) דנשים
פטורות: קמ"ל. ה"ל כל דמוהרות על החמץ וכיון דמוהרות על לוח
דחמץ חייבות בעשה דאכלת מנה לילה הראשון ואע"ג דזמן גרמא
כ"י אליעזר הואיל וישן צלל האכל חמץ דנפקא לן מכל אוכל חמץ

סלקא דעתך אמינא הו"ל וכתבי י"ל תאכל
עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות כל
שישנו בקום אכול מצה ישנו בכל תאכל חמץ
והני נשי הו"ל וליהוהו בקום אכול מצה
דהויא ליה מצות עשה שמונ גרמא (היא)
אימא בכל תאכל חמץ נמי ליתנהו קמ"ל
והשתא דאתרבו להו בכל תאכל חמץ איחרי
נמי לאכילת מצה כרבי (אליעזר) דאמר ר"א
"נשים חייבות באכילת מצה דבר תורה שגא'
לא תאכל עליו חמץ וגו' כל שישנו בכל תאכל
חמץ ישנו באכילת מצה והני נשי נמי הו"ל
וישנו בכל תאכל חמץ ישנו בקום אכול מצה
ומאי חזית דהאי כל לרבווי נשים ומפקת
עירובין אימא לרבווי עירובין מסתברא קאי
באוכלין מרבא אוכלין קאי באוכלין מרבא
נאכלין מתקין לה רב נתן אבהו דרב הונא
(בריה דרב נתן) וכל היבא דקאי באוכלין
לא מרבא נאכלין והא תניא י"י כל אוכל חלב
מן הבהמה אשר יקריב אין לי אלא חלב
תמיזין שראוי ליקרב חלב בעלי מומין מנין
ת"ל מן הבהמה חלב חולין מנין ת"ל כי כל
והא דקאי באוכלין וקא מרבא נאכלין
התם דליכא אוכלין מרבא נאכלין וקא דאיכא
אוכלין לא שביק להו לאוכלין ומרבא נאכלין
ורבנן דלית להו עירוב כל לא דרשי אלא
נשים מנא להו כל לא דרשי כי כל דרשי ור"א
אימא כל לרבות את הנשים כי כל לרבות
את עירובין וכי תימא כי כל ר"א לא דרשי
והתניא י' שאר כל תקטירו אין לי אלא כולו
מקצתו מנין ת"ל יכל עירובין מנין ת"ל כי
כל מאן שמעת ליה דרשי כל רבי אליעזר
וקא דרשי כי כל קשיא י"א ר' אבהו אמר
רבי יוחנן יכל איסורין שבתורה אין היתר
מצטרף לאיסור חזן מאיסורי נזיר שהרי
אמרה תורה ימשרת וזעירי אמר אף שאר
כל תקטירו כמאן כר"א דרשי כל אי הכי
לענין

מיציעא ליה לדעתיה משרת ליתן עס עביק ואם אחת נימא ליה
אנא טעמא דדיי מוכל אלא ממשעומת דמשרת נפקא ליה וכל לא
דרשי: אף שאר כל תקטירו. נמי היתר מצטרף לאיסור חזן וית קומץ

דשאר וחזי וית דמנה ואין מעורבין אלא כל אחד ניכר: כר"א דרשי
כל. לעיל ומהם נפקא ליה כדאמרן לעיל מקצתו מנין ת"ל כל
ודרשי ליה הכי מקצתו מנין חזי וית שאר וחזי וית מנה עמו:

אפילו

היתר מצטרף לאיסור מדקתני עירובין מנין חזי וית לא שייך היתר מצטרף לאיסור דאסור לחודיה מחייב
ה"פ מקצתו מנין היינו וית שלם אכל לאביי דמפרש מקצתו מנין חזי וית לא שייך היתר מצטרף לאיסור דאסור לחודיה מחייב
והא דמרבא עירובין היינו כשמתערב לגמרי ולא אמר שיתבטל האיסור אלא היתר והא דקאמר כמאן כר"א דרשי כל משום דלרבנן
אף על גב דדרשי כי כל לא מוקמא ליה לרבות עירובין ורש"י פירש דזעירי משמע ליה מקצת היינו חזי וית קומץ דשאר
וחזי וית דמנה ואין מעורבין אלא כל אחד ניכר וק"ל לפירוש טובא חזא דלא הו עירי לא ככאיי ולא כרבא ועוד מאי קאמר כמאן
כר"א הא כרבנן נמי אחיח דהא כי כל דרשי ומוקמין ליה אמקמא דהיינו היתר מצטרף לאיסור לפ"ה ועוד כחמץ מנ"ל תערובת
כיון דלרבי קרא להיתר מצטרף לאיסור ועוד דלפ"ה י"ל מקצתו מנין פ"י חזי וית איסור וחזי וית היתר שאים מעורבין יחד דלי לאו
הכי היינו עירובין ולקמן גבי חמץ משמע דאין היתר מצטרף לאיסור אם לא שיתערב לאיסור וההיתר יחד דהא אמר עד שיכלע כבשרה:

לענין

